

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Christus & pij ob res temporales nihil turbarunt

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

deest his qui diuites non sunt. Quorsum ergo quod isti totum mundum turbant rebus friuolis & nihil necessarijs? Noui ego quosdam, qui si tanta haberent, quantis ex socordia sua & negligentia carent ac egent, mox uiam inuenirent, qua & iniustas diuitias et male partas iustificarent. SIMON. Mitto hæc. Rogo ut conclusionem tertiam tu mihi probes, fortassis aliquid hinc discã. IOIADA. Quod Christus propter res externas nihil turbarit, sed paci ac tranquillitati semper studuerit, Matthæi caput, 17. adducimus, ubi ad Petrum sic dicit: Ne simus illis offendiculo (his scilicet qui didrachma exegerunt) profectus ad mare, mitte hamum, & eum piscem qui prodierit primus, aperto ore illius inuenies staterem, acceptum eum da illis pro me & te. Capite 22. Matthæi, quum de censu persoluendo Cæsari interrogaretur, sic à tumultu cavit, ut deum & Cæsarem in responsione coniungeret, unicuiq; dare iubens debitum. Neq; damna bat eos qui accipiebant, rursus non beatos dixit qui da rent. Non dixit: Iure diuino nihil debetis, sed tamẽ da te, uã illi qui recipit.

Ioannis 13. Christus discipulos suos sic docet: Mandatum nouum do uobis, ut diligatis inuicem, quemadmodũ ego dilexi uos. In hoc omnes cognoscent quod discipuli mei sitis, si mutuum dilexeritis. Mox in longo isto sermone quem ad discipulos post coenam habuit,

buit, præcipue de spiritu fidelium mentionem facit.
 Quumq; apostolos iã missurus esset, dicit: Pax uobis: 1o 2n. 20.
 sicut me misit pater, ita & ego mitto uos. Roma. 14.
 Paulus dicit: Regnum dei non est cibus neq; potus, sed
 iustitia, pax, & gaudium in spiritu sancto. Etenim qui
 per hæc seruit Christo, acceptus est deo, & probatus
 hominibus. Itaq; quæ pacis sunt sectemur, & quæ æ=
 dificationis, alius erga alium. In 1. Cor. 1. sic admo=
 net: Obsecro uos fratres per nomē domini nostri Iesu
 Christi, ut idem loquamini omnes, et non sint inter uos
 dissidia, sed sitis integrū corpus, eadem mente, eadem
 sententia, ne sint inter uos contentiones, ut alius se Ce=
 phæ, alius Pauli, alius Christi esse dicat. Num diuisus
 est Christus? num Paulus crucifixus est pro uobis? aut
 in nomine Pauli baptizati estis? Quū uero sic dicitis,
 an non adhuc carnales estis? Ad hæc consyderentur
 quæ cap. 12. Paulus scribat ad Corinthios, ad concor=
 diam & charitatem exemplo corporis & membro=
 rum urgens. In cap. 14. claris ac disertis uerbis dicit,
 deum non esse authorem dissensionis, sed concordie
 et pacis, quod uidere liceat in omnib. ecclesijs fidelium.
 Ad Ephes. 4. hortatur Paulus ut ambulemus ita, ut di=
 gnum est uocatione, qua uocati sumus, cum omni sub=
 missione ac mansuetudine, cum animi lenitate, toleran=
 tes inuicem per charitatem, utq; studeamus seruare u=
 nitatem spiritus per uinculū pacis. Vnum corpus (in

LIBER I.

quit) & unus spiritus, quemadmodum & uocati estis
in una spe uocationis uestræ. Unus dominus, una fides,
unum baptisma, unus deus & pater omnium, & c.

Ad Philip. 2. pari studio Paulus fideles hortatur,
ut similiter sint affecti, eandem charitatem habeant,
unanimes sint & idem sentientes, ut nihil fiat inter
eos per contentionem, aut inanem gloriam, sed per hu-
militatem animi alium quisq; se præstantiorem existima-
met, ne sua quisq; spectet, sed unusquisq; quæ aliorum
sunt. An hoc non est satis testimoniorum? SIMON.

Quid uero hæc ad catabaptistas? IOIADA.

Plurimum, quum catabaptistas tumultuum auctores
esse ostendant. SIMON. Quid hoc?

IOIADA. Quod hi contra morem apostolorum
dissidia & contentiones in ecclesijs faciunt, duntaxat
propter externa quedam. SIMON. Sed
& de deo et fide multa docent: quæ sunt ergo illa ex-
terna propter quæ ecclesiam dicuntur scindere?

IOIADA. Si nihil aliud prædicarent quam
de deo, de fide, & charitate ac innocentia, nihil opus
esset ista separatione. Nam hæc in nostris quoq; eccle-
sijs docentur, ut nihil necesse sit illos prædicare. Sed in
hoc separant, quod docent supra prædicta, opus esse
nouo quodam baptismo, Christianum nõ esse qui cen-
sus aut reditus accipiat, Christianos à decimis liberos
esse, Christianum non posse gerere magistratum, Ne-

minem

minem posse nec debere prestare iusiurandum. Diuitias adimunt Christianis. An non hæc quæ recensui externa quædam sunt? An non rursus propter hæc eadem ecclesias scindunt & turbant? Non potes ergo inficiari catabaptistas eos esse, qui propter res externas ecclesias turbant & scindunt. Præter hæc suos ad hoc adstringunt, ne apud eos uerbum dei audiant, apud quos paruulorum baptismus, census, decimæ, iusiurandū, magistratus, diuitiæ bona censentur. Iam in memoriam reuoca quæ supra ex Christo & apostolis testimonia citauimus, & expende, an eorum separatio apostolica sit an seditiosa. SIMON. Nihil refert quod tumultuosos illos adpellatis, hoc Christo et apostolis quoque contigit ut seditionis & tumultus insimularentur. In hoc uero laudant deum, & gratias agunt quod digni habiti sint pro nomine Iesu ut patiantur. Nimirum memores illius quod Christus dixit: Beati estis quum uos maledixerint homines, & dixerint omne malum aduersus uos, gaudete & exultate quoniam merces uestra copiosa est in cælis. IOIADA.

Cur uero tu omittis quod Christus, dum hæc diceret, adiunxit? SIMON. Quid omisi? IOIADA. Mentientes (inquit) propter me. Quod catabaptistas tumultuosos dicimus, non propter Christum fit. Non enim in hoc tumultuosi dicuntur quod Christum confitentur, sed quod ecclesias Christi optime